

Brüssel, 18.2.2016
COM(2016) 82 final

2016/0050 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

milles käsitletakse siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/50/EÜ ja nõukogu direktiiv 91/672/EMÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2016) 35 final}

{SWD(2016) 36 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Algatuse eesmärk on hõlbustada töötajate liikuvust siseveetranspordi sektoris, tagades kvalifitseeritud töötajate kvalifikatsioonide tunnustamise kogu liidus. Algatus tugineb direktiivide 96/50/EÜ¹ ja 91/672/EMÜ² rakendamise rohkem kui 19-aastasele kogemusele; need direktiivid aga piirduvad muudel ELi siseveeteedel kui Reini jõel sõitvate kiprite vastastikuse tunnustamisega.

Siseveetransport on kulude kokkuhoidu võimaldav ja energiatõhus transpordiliik, mida võiks kasutada tõhusamalt, et toetada Euroopa Liidu energiatõhususe, majanduskasvu ja tööstusliku arengu eesmärkide saavutamist. Selle panust takistavad aga töötajate liikuvuse, pidevalt vabade töökohtade ja oskuste nõudlusele mittevastavuse probleemid, mis püsivad hoolimata sektori püüdlustest lahendada probleemid kahe- ja mitmepoolisel tasandil. Liikmesriigiti erinevad kutsekvalifikatsioonide miinimumnõuded ei paku riikidele muudest liikmesriikidest pärit laevapere kutsekvalifikatsioonide tunnustamise suhtes piisavat kindlust, eriti kuna see mõjutab ka laevaliiklusohutust.

Seepärast tehakse algatuse raames ettepanek laiendada kutsekvalifikatsioonide tunnustamise ulatust kiprite tasemelt kogu laevaperele, kes osaleb laevade ekspluatatsioonis, sealhulgas Reini jõel. Tunnustamise eelduseks oleva usalduse sisendamiseks tehakse algatuse raames ettepanek võtta kutsekvalifikatsioonide tunnustamise aluseks pädevused, mida on vaja laevade ekspluatatsiooniks, ning tasakaalustada kvalifikatsioonide tunnustamine kaitsemeetmetega, millega kehtestatakse pädevuse hindamise, koolitusprogrammide heakskiitmise ja järelevalve ning tunnistuste väljastamise ja koolituste hindamise nõuded.

Käesolev algatus on vastus sektori ja liikmesriikide pikaajalistele üleskutsetele vaadata läbi praegu kehtiv aegunud õigusraamistik ja asendada see nüüdisaegse, pädevuspõhise raamistikuga, mis on kooskõlas suundumusega saavutada muude transpordiliikidega seotud kvalifikatsioonide tunnustamine.

1.2. Kooskõla valdkonnas praegu kehtivate tegevuspõhimõtetega

Direktiivis 91/672/EMÜ ja direktiivis 96/50/EÜ on sätestatud kiprite vastastikune tunnustamine ja kipritunnistuste saamise miinimumnõuded. Käesolevas algatuses tuginetakse neile õigusaktidele ja laiendatakse nõudeid nii, et need hõlmavad kõiki ELi siseveeteedel, sealhulgas Reini jõel tegutsevaid laevaperesid.

Kuna kogu ELi hõlmavaid õigusakte kiprist madalama tasemega töötajate kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta ei ole, kohaldatakse üldist direktiivi 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta. Tegelikuses aga ei paku see direktiiv siseveetranspordi sektori sagedases ja korrapärases piiriüleses tegevuses osalevatele kutsetöötajatele tõhusat lahendust ning seepärast ei ole sektoris tegutsevad töötajad peaaegu üldse kasutanud selle üldraamistiku pakutavaid võimalusi.

¹ Nõukogu 23. juuli 1996. aasta direktiiv 96/50/EÜ siseveeteedel kauba- ja reisijateveo siseriiklike laevajuhitunnistuste saamise tingimuste ühtlustamise kohta ühenduses, EÜT L 235, 17.9.1996, lk 31.

² Nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/672/EMÜ siseveeteedel kauba- ja reisijateveo siseriiklike laevajuhitunnistuste vastastikuse tunnustamise kohta, EÜT L 373, 31.12.1991, lk 29.

Ettepanek on koostatud komisjoni siseveetranspordi edendava poliitikaraamistiku NAIADES II³ raames ning hõlmab sektori kutsekvalifikatsioonide ühtlustamise ja ajakohastamise raamistiku läbivaatamist. Siseveetranspordi valdkonna juhtimise uue käsitusviisi raames on komisjon tugevdanud koostööd mitme jõekomisjoniga, eriti Reini laevaliikluse keskkomisjoniga (Central Commission for the Navigation on the Rhine (CCNR)). Selle koostöö tulemusena on muu hulgas loodud kõigist ELi liikmesriikidest pärit ekspertidele avatud uus organ, mida tuntakse prantsuskeelse akronüümi CESNI⁴ järgi ja mille ülesanne on töötada välja siseveetranspordi sektori tehnilised standardid. EL võib rakendada organi asjatundlikkust ka sektori kutsekvalifikatsioonide valdkonnas. ELi, Reini laevaliikluse keskkomisjoni ja muude rahvusvaheliste organite ning kolmandate riikide õigusraamistikes kasutatavate pädevuspõhiste miinimumnõuete väljatöötamine on oluline samm siseveelaevanduse kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise poole kogu ELis.

1.3. Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Asjaomane algatus on kooskõlas siseturuga ja soodustab selle toimimist, kuna algatusega aidatakse kõrvaldada asjaolud, mis takistavad siseturu täieliku potentsiaali ärakasutamist. Algatuse abil võivad ettevõtjad saada juurdepääsu parima kättesaadava kvaliteedi, hinna või teenindusega siseveetranspordi teenustele ning see aitab kutsetöötajatel osutada kiiresti ja mugavalt teenuseid kogu ELis. Algatusega aidatakse kaasa ajavahemikuks 2014–2019 ettenähtud strateegilistele eesmärkidele, mida komisjon taotleb selleks, et edendada tugevama tööstusbaasiga süvendatud ja õiglasemat siseturgu, anda uut hoogu töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeringute edendamisele, edendada energialiitu ning ELi kui tugevamat tegijat rahvusvahelisel tasandil.

Konkreetselt on algatus kooskõlas komisjoni 2016. aasta tööprogrammiga, milles toonitatakse seda, kui oluline on toetada töötajate liikuvust, võideldes samas kuritarvitamisega, ning edendada oskuste arendamist, sealhulgas kvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist. Käesolev algatus väljendab töötajate liikuvuse tasakaalustatud käsitlust õiglasema ja süvendatuma siseturu saavutamiseks, kuna selles käsitletakse siseveetranspordi sektori püsivate vabade töökohtade probleemi ning pannakse alus kuritarvitamise ja valeinfoga võitlemise meetmetele. Samal ajal püütakse algatusega anda uut hoogu töökohtade loomisele ja karjäärivõimalustele, muutes pädevused kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise nurgakiviks.

Selline ELi siseveetranspordi siseturu edasine väljakujundamine on hädavajalik transpordi energiatõhususe parandamiseks ja kogu ELis ettenähtud uute ühiste nõuetega aidatakse kaasa ELi muutmisele tugevamaks tegijaks rahvusvahelisel tasandil.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

2.1. Õiguslik alus

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 91 lõikel 1, mis on siseveetranspordiga seotud liidu meetmete vastuvõtmise õiguslik alus.

2.2. Subsidiaarsus

Algatus on põhjendatud, sest kavandatud meetmete eesmärke ei ole võimalik piisavalt saavutada, kui liikmesriigid tegutsevad üksinda. Kõik aspektid, mis on seotud kaupade veoga

³ Teatis siseveetranspordi kvaliteedi tõstmise kohta – NAIADES II (COM(2013) 623 final).

⁴ Comité Européen pour l'élaboration des standards pour la navigation intérieure (siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitee).

siseveetranspordi võrgustiku kaudu, on üldiselt riikidevahelised. Liikmesriikide siseriiklike õigusaktide erinevused kahjustavad kaupade ja töötajate siseturu toimimist. Ilma ELi meetmeteta seataks ohtu üleeuroopalise transpordivõrgu lõplik väljakujundamine ja tõhus kasutamine ning ELi vahenditest siseveetranspordi võrku tehtavad investeeringud ei annaks optimaalseid tulemusi. Erinevusi, mis esinevad siseveetranspordi sektori kutsekvalifikatsioone reguleerivates õiguskordades kõikjal ELis,⁵ ei lahenda liikmesriigid eraldiseisvalt, rahvusvahelised konventsioonid ega ka sektor üksinda. See põhjendus kehtib ka meetmete puhul, mida kohaldatakse kiprite ja laevapere liikmete muude kategooriate suhtes. Kohaldamisala laiendamine Reini jõe alla annab kehtiva õigusraamistikuga võrreldes lisaväärtust, sest sellega nähakse ette ühised nõuded, mis on ELi tasandil siseveetranspordi sektori kvalifitseeritud töötajate siseturu oluline osa.

2.3. Proportsionaalsus

Kooskõlas muude transpordiliikide suhtes võetud meetmetega on pädevuspõhised kogu ELi hõlmavad ja eksamite abil kontrollitavad miinimumnõuded nähtud ette üksnes kvalifitseeritud laevaperealiikmetele – paadimeestele ja kipritele. Kvalifitseerimata laevaperealiikmete, nt madruste puhul soovitatakse üksnes vanuse ja tervises seisundiga seotud miinimumnõudeid.

Koolitusprogrammide sertifitseerimiseks kavandatud meede on oma eesmärkide suhtes proportsionaalne, sest sellega ei sekkuta riiklikesse üldainete õppekavadesse: meede on seotud pädevuste ja oskustega, mis on vajalikud selleks, et tagada laevaliiklusohutus ja inimeste kaitse; sellega ei kohustata isikuid, kes on juba edukalt läbinud ELis heakskiidetud koolitusprogrammi, sooritama täiendavaid administratiivseid eksameid samades ainetes, mis juba kuulusid nende koolitusprogrammi.

Konkreetsete ohtudega seotud pädevuste ühiste kriteeriumide kehtestamine on vajalik, sest niisugused nõuded peaksid olema põhjendatud ohutuse kaalutlustel ning nõutavad teadmised peaksid olema asjaomaste ohtude suhtes proportsionaalsed.

Sertifitseeritud kvalifikatsioone käsitleva teabe lisamine komisjoni või määratud asutuse hallatavasse andmebaasi on vajalik, et lihtsustada liikmesriikide vahelist teabevahetust ja tagada algatuse tõhus elluviimine.

Et sisendada liikmesriikidesse piisavat usaldust vastastikuse tunnustamise mehhanismi vastu, loetakse proportsionaalseks ka pädevuste ja oskuste hindamise, koolitusprogrammide tunnustamise ning kogu sertifitseerimissüsteemi järelevalvega seotud kvaliteedistandardite nõuded.

Proportsionaalsuse kaalutlustel on loobutud mitmest meetmest, nt nõuete laiendamisest laevaperele, kes töötab siseveeteedel, mis ei ole ühenduses teise liikmesriigi laevatatavate veeteede võrgustikuga. Sellegipoolest peavad ühendamatate siseveeteedega liikmesriigid tunnustama muudest liikmesriikidest pärit laevapere liikmete sertifitseeritud kvalifikatsioone.

Sellisenä on kavandatud meede oma eesmärkidega proportsionaalne.

2.4. Vahendi valik

Ühtlustatud ja tõhusa kutsekvalifikatsioonide tunnustamise süsteemi kehtestamiseks siseveelaevanduse sektoris ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimiseks on kõige asjakohasem õigusakt direktiiv. Ka ei muudeta käesoleva ettepanekuga varem kasutatud õigusakti liiki. Direktiiv võimaldab liikmesriikidel võtta meetmed, mis on vajalikud käesolevas direktiivis ettenähtud kohustuste täitmiseks, võttes arvesse ka riiklikke eripärasid. Tingimusel, et

⁵ Euroopa Liidu nõukogu rõhutas oma 16. juuni 2011. aasta järeldustes sektori praeguse organisatsioonilise struktuuri keerukust.

tunnustatakse muude liikmesriikide sertifitseeritud kvalifikatsioone, võivad liikmesriigid kohaldada oma territooriumil ka rangemaid kvalifikatsioonide sertifitseerimise nõudeid.

3. JÄRELHINDAMISE, HUVIRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

3.1. Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Korraldati direktiivide 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ välishindamine⁶. Uuringust ilmnes, et laevajuhitunnistuste vastastikuse tunnustamise ja tunnistuste saamise tingimuste ühtlustamise eesmärgi saavutamisel on praegu kehtiv raamistik olnud osaliselt tõhus, kuid jätkuvalt esineb ka mitmeid takistusi. Mõju hindamise raames võeti arvesse kõiki soovitusi.

3.2. Konsulteerimine huvirühmadega

Huvirühmadega konsulteeriti korduvalt ja eri viisidel mitmesuguste elementide osas, mis kuuluvad nüüd ettepaneku juurde.

- (1) 2012. aastal moodustas komisjon siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide ja koolitusnõuete ühise eksperdirühma. Konsulteerimine ühise eksperdirühma raames toimus 11 eksperdikohtumise vormis ajavahemikul 2012. aasta septembrist 2014. aasta novembrini ning sellesse olid kaasatud rahvusvahelised jõekomisjonid, liikmesriikide haldusasutused, kutseorganisatsioonid, ametiühingud, koolitusasutused ja muud ühendused⁷. Need kohtumised andsid võimaluse kasulikuks teabevahetuseks komisjoni ettepaneku jaoks kavandatud meetmete teemal. Kohtumised näitasid, et ELi tasandil toetatakse algatust laiaulatuslikult.
- (2) Konsultatsioonides osales ka Euroopa tasandi siseveetranspordi valdkondliku sotsiaaldialogi komitee⁸. Sotsiaalpartnerid esitasid 16. septembril 2013 dokumendi „Sotsiaalpartnerite arvamus siseveelaevade laevapere liikmete kutsekvalifikatsioonide ja koolitusnõuete kohta”. Nad juhtisid tähelepanu asjaolule, et ilmselt ei täida praegune ebaühtlane korraldus enam eesmärki. See vähendab kutseala ligiõmbavust ja muudab sektori haavatavaks ebaseaduslike tavade ees, mis võivad moonutada konkurentsi. Sotsiaalpartnerid kinnitasid, et koolituse ja sertifitseerimise valdkond vajab nüüdisaegset ja paindlikku reguleerimisvahendit. Nad rõhutasid ka, et kutsekvalifikatsioone käsitlev ettepanek on vaid lahenduse üks osa. Võrdsete tingimuste tagamiseks tuleb võimalikult kiiresti tegelda puuduvate osade – elektroonilise teenistusraamatu, logiraamatu ja tahhograafiga.

⁶ Hinnang kehtiva raamistiku kohta on leitav aadressil <http://ec.europa.eu/transport/facts-fundings/evaluations/doc/2014-03-evaluation-report-directive-1996-50.pdf>

⁷ Esindatud olid järgmised organisatsioonid: 1) rahvusvahelised jõekomisjonid: Reini laevaliikluse keskkomisjon, Doonau komisjon, Sava komisjon; 2) ÜRO Euroopa Majanduskomisjon; 3) siseveetranspordi valdkonna poliitikakujundamise ning õigus- ja haldustegevuse eest vastutavad liikmesriikide haldusasutused; 4) kutseorganisatsioonid: Euroopa Siseveetranspordi Liit ja Euroopa Kiprite Liit; 5) ametiühingud: Euroopa Transporditöötajate Föderatsiooni siseveetranspordi sektsioon; 6) PLATINA – NAIADSE rakendamise platvorm; 7) Euroopa siseveetranspordi valdkonna koolitus- ja haridusasutuste võrgustik EDINNA; 8) AQUAPOL ja Euroopa Siseveesadamate Ühendus.

⁸ Euroopa siseveetranspordi sotsiaalpartnerite hulka kuuluvad Euroopa Siseveetranspordi Liit, Euroopa Kiprite Liit ja Euroopa Transporditöötajate Föderatsioon.

- (3) 2013. aasta 26. märtsist 21. juunini toimus mõjuhindangu olulisi osi käsitlev avalik veebiarutelu⁹. Komisjonile laekus haridus- ja koolitusorganisatsioonidelt, ettevõtjatelt/laevaomanikelt, laevandusettevõtjatelt, avaliku sektori asutustelt, sadamatelt, töötajate organisatsioonidelt ja jõekomisjonidelt kokku 94 vastust. Vastukaja saadi kokku 16 riigist Avalik veebiarutelu tõi esile tõsiasja, et komisjoni ettepanekus käsitletud probleemid on ülimalt olulised. Vastused näitasid, et regulatiivseid meetmeid, millega püütakse ühtlustada siseveelaevanduse valdkonna kutsealaseid nõudeid, kvalifikatsioone ja eksameid, toetatakse laialdaselt.

3.3. Mõjuhindang

Käesolevale ettepanekule on lisatud mõju hindamise aruanne, mille on läbi vaadanud õiguskontrollikomitee, kes avaldas 31. juulil 2015 positiivse arvamuse. Kõiki õiguskontrollikomitee soovitusi on lõplikus mõju hindamise aruandes arvesse võetud. Rohkem teavet nende käsitlemise kohta on esitatud mõju hindamise aruande punktis 2.2.

Selleks et käsitleda peamisi kindlakstehtud probleeme, täpsemalt asjaolu, et töötajad puutuvad kutsequalifikatsioonide vastastikusel tunnustamisel kokku raskustega ning et kohalikud nõuded teadmistelevõivad tekitada teatavatel jõelõikudel sõitvate kiprite jaoks tarbetuid probleeme, on valitud poliitikavariant, millega kehtestatakse paadimeestele ja kipritele pädevuse miinimumnõuded, sealhulgas koolitusasutuste eksaminõuded.

Tegemist on eelistatud variandiga, kuna see võimaldab parandada töötajate liikuvust tõhusamalt kui variandid, mille kohaselt ei tehta midagi või esitatakse vabatahtlikud meetmed.

Eelistatava valikuvariandi puhul pööratakse tähelepanu ka töötajate liikuvusega seotud raskustele, mis tulenevad kohalikest nõuetest teadmistelevõ, ja võimaldatakse liikmesriikidel hinnata konkreetsete ohtudega seotud nõutavaid pädevusi ka muus liikmesriigis paiknevate siseveeteede puhul, mis muudab selle valikuvariandi veelgi tulemuslikumaks.

Mõjuhindangus esitati eelistatava valikuvariandi kaks allvarianti: ühega piiratakse pädevuste hindamise regulatiivsed nõuded kohustusliku administratiivse eksamiga ja teisega lisatakse ka heakskiidetud koolitusprogrammide vastastikune tunnustamine. Esimese allvariandi puhul on kõik paadimehed ja kiprid kohustatud läbima pädeva asutuse korraldatud administratiivse eksami, et nende kvalifikatsioone tunnustataks kõikjal ELis, isegi kui neil on juba olemas siseveetranspordi valdkonna haridus- või koolitusasutuse diplom või tunnistus. Eelistatakse teist allvarianti, sest sellega minimeeritakse nende taotlejate halduskoormust, kes on juba omandanud vajalikud oskused ja kes on tõendanud koolituse käigus oma pädevusi, säästes neid kohustusest sooritada täiendavad eksamid. Selle tulemusena on ilmnunud positiivne mõju elukutse ligitõmbavusele, töötajate liikuvusele, kutsealal tööleasumisele ja haldusalasele kokkuhoiule. Viimati nimetatud mõju muudab teise allvariandi esimesega võrreldes ka tõhusamaks. Lisaks on see allvariant ka sidusam, sest raudtee- ja lennustranspordisektoris on ELi tasandil juba kehtestatud sarnased haridus- ja koolitusasutustele ettenähtud õiguslikud nõuded. Nimetatud sektorites ulatuvad nõuded isegi kaugemale, sest need hõlmavad ka pidevat koolitust. Üldiselt on teine allvariant sidusam, tulemuslikum ja tõhusam ning vastab punktis 2.3. kirjeldatud proportsionaalsuse põhimõtetele.

3.4. Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine

Siseveetranspordi erasektor koosneb peaaegu ainult VKEdest ja mikroettevõtjatest. Seepärast ei jäeta neid algatusest välja, sest see neutraliseeriks mõju täielikult. Käesoleva ettepaneku

⁹ Kõik asjakohased dokumendid on leitavad aadressil http://ec.europa.eu/transport/media/consultations/2013-06-21-inlandnavigqualifications_en.htm

koostamisel on arvestatud VKEdega. Ettepanek mõjutab VKEsid ja mikroettevõtjaid positiivselt, sest nad peavad kandma üksnes väikese osa kuludest, mille korvab küllaldaselt töötajate suuremast liikuvusest saadav kasu.

Nähes siseveetranspordi valdkonna töötajate siseturu saavutamiseks kogu liidus ette ühised nõuded, ühtlustatakse ettepanekuga Euroopa siseveetranspordi sektori kutsekvalifikatsioonidega seotud õigusraamistikku, mis praegu on killustatud. Ettepanekuga asendatakse mitme- ja kahepoolseid lepinguid sisaldavate piirkondlike nõuete keeruline kogum lihtsama ja – mis veelgi olulisem – kogu ELi hõlmava sertifitseerimise ja vastastikuse tunnustamise raamistikuga.

Ettepanekuga minimeeritakse heakskiidetud koolitusprogrammi läbinud taotlejate halduskoormust, kuna välditakse olukorda, kus nad peaksid sooritama tarbetuid täiendavaid administratiivseid eksameid.

Ettepanekuga hõlbustatakse ka elektroonilist teabevahetust ja pannakse alus elektrooniliste vahendite kasutuselevõtule eesmärgiga vähendada halduskoormust, jättes vähem võimalusi dokumentide võltsimiseks.

Ettepanekuga tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/672/EMÜ ja direktiiv 96/50/EÜ ning nähakse ette üleminekumeetmete järkjärguline kasutuselevõtmine.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. TÄIENDAV TEAVE

5.1. Järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Eelduste kohaselt esitab komisjon hiljemalt seitse aastat pärast ülevõtmisperioodi lõppu Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse käesoleva ettepanekuga kehtestatud meetmete tulemuslikkust.

5.2. Selgitavad dokumendid

Kavandatud direktiiv hõlmab direktiividega 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ võrreldes märkimisväärsel hulgal laiaulatuslikumaid õiguslikke kohustusi. Võttes arvesse seda asjaolu ning tõsiasja, et ettepanek sisaldab sätteid mitmesuguste kvalifikatsioonide kohta, mida kehtiv õigusraamistik ei hõlma veel kohustuslikuna, nt muude tekimeeskonna liikmete kui kiprite, veeldatud maagaasi kütusena kasutamise tegelevate ekspertide ning reisilaevaekspertide kohta, on vaja ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatisele lisatud selgitavaid dokumente, et liikmesriikide kehtestatud meetmed oleksid selgelt määratletavad.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

milles käsitletakse siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide tunnustamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/50/EÜ ja nõukogu direktiiv 91/672/EMÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹⁰,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust¹¹,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ning

arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiiv 91/672/EMÜ¹² ja nõukogu direktiiv 96/50/EÜ¹³ on esimesed sammud siseveelaevanduses osalevate laevapere liikmete kutsekvalifikatsioonide ühtlustamise ja tunnustamise poole.
- (2) Nõuded Reini jõel sõitvatele laevapere liikmetele, kes ei kuulu direktiivide 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ kohaldamisalasse, on kehtestanud Reini laevaliikluse keskkomisjon vastavalt Reini jõel tegutsevate laevameeskondade töökorraldust käsitlevatele eeskirjadele Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni alusel.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/36/EÜ¹⁴ kohaldatakse selle direktiiviga hõlmatud siseveeteedega seotud ametite suhtes, v.a kiprid. Diplomite ja tunnistuste vastastikune tunnustamine direktiivi 2005/36/EÜ alusel ei paku siseveeteede valdkonna ametitega seotud korrapärasele ja sagedasele piiriülesele tegevusele siiski optimaalset lahendust.
- (4) Hindamisuuringus, mille komisjon korraldas 2014. aastal, rõhutati tõsiasja, et direktiivide 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ kohaldamisala piiramine kipritega ning

¹⁰ ELT C , , lk .

¹¹ ELT C , , lk .

¹² Nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/672/EMÜ siseveeteedel kauba- ja reisijateveo siseriiklike laevajuhitunnistuste vastastikuse tunnustamise kohta (ELT L 373, 31.12.1991, lk 29).

¹³ Nõukogu 23. juuli 1996. aasta direktiiv 96/50/EÜ siseveeteedel kauba- ja reisijateveo siseriiklike laevajuhitunnistuste saamise tingimuste ühtlustamise kohta ühenduses (ELT L 235, 17.9.1996, lk 31).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (ELT L 255, 30. 9.2005, lk 22).

kooskõlas nende direktiividega väljaantud laevajuhtunnistuste automaatse tunnustamise puudumine Reini jõe puhul takistab oluliselt siseveelaevanduses osalevate laevapere liikmete liikuvust.

- (5) Liikuvuse hõlbustamiseks, laevaliiklusohutuse tagamiseks ja inimeste kaitsmiseks on hädavajalik, et tekimeeskonnal, reisilaevadel tekkivates hädaolukordades vastutavatel isikutel ja veeldatud maagaasil töötavate laevade punkerdamises osalevatel isikutel oleks olemas kvalifikatsiooni tõendavad tunnistused. Tõhusa järelevalve eesmärgil peaksid need isikud kandma tunnistust kutseülesannete täitmise ajal kaasas.
- (6) Konkreetset turvaohu sisaldavates tingimustes sõitvatel kiptritel peaks olema eriluba, eriti laevakaravanide juhtimiseks, veeldatud maagaasiga töötavate laevade juhtimiseks, sõitmiseks piiratud nähtavuse tingimustes, sõitmiseks merelaevadele laevatatavatel teedel ja sõitmiseks veeteedel, kus esineb laevaliikluse jaoks konkreetseid ohte. Sellise loa omandamiseks peaksid kiptritel olema kohustus tõendada täiendavate pädevuste olemasolu.
- (7) Laevaliiklusohutuse tagamiseks peaksid liikmesriigid määrama vastavalt ühtlustatud kriteeriumidele kindlaks merelaevadele laevatatavad veeteed. Neil veeteedel liikumiseks ettenähtud pädevusnõuded tuleks kindlaks määrata liidu tasandil. Piiramata tarbetult kiptrite liikuvust, peaks liikmesriikidel – kui see on laevaliiklusohutuse tagamiseks vajalik – olema ka võimalus määrata kooskõlas käesoleva direktiivi kohaste ühtlustatud kriteeriumide ja menetlustega kindlaks veeteed, kus esineb laevaliikluse jaoks konkreetseid ohte. Sellisel juhul tuleks asjaomased pädevusnõuded kehtestada liikmesriigi tasandil.
- (8) Kulutõhususe nimel ei tohiks liidu kvalifikatsioonitunnistuste olemasolu muuta kohustuslikuks liikmesriikide siseveeteedel, mis ei ole ühenduses teise liikmesriigi laevatatavate veeteede võrgustikuga.
- (9) Eesmärgiga aidata kaasa laevade ekspluatatsioonis osalevate isikute liikuvusele kogu liidus ja võttes arvesse, et kõik kooskõlas käesoleva direktiiviga välja antud kvalifikatsioonitunnistused, teenistusraamatud ja logiraamatud peaksid vastama miinimumnõuetele, peaksid liikmesriigid tunnustama kooskõlas käesoleva direktiiviga sertifitseeritud kutsekvalifikatsioone. Seepärast peaks nimetatud kvalifikatsioonidega isikutel olema võimalik tegeleda oma kutsealaga kõigil liidu siseveeteedel.
- (10) Võttes arvesse liidu ja Reini laevaliikluse keskkomisjoni vahelist väljakujunenud koostööd, mis algas 2003. aastal ja mille tulemusel loodi Reini laevaliikluse keskkomisjoni egiidi all rahvusvaheline organ siseveeliikluse standardite koostamise Euroopa komitee (CESNI), ning eesmärgiga lihtsustada Euroopas kutsekvalifikatsioone reguleerivaid õigusraamistikke, peaksid kvalifikatsioonitunnistused, teenistusraamatud ja logiraamatud, mis on antud välja kooskõlas Reini jões tegutsevate laevameeskondade töökorraldust käsitlevate eeskirjadega Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni alusel, kus on kehtestatud käesoleva direktiiviga samasugused nõuded, kehtima kõigil liidu siseveeteedel. Niisuguseid dokumente, mis on välja antud kolmandates riikides, tuleks liidus tunnustada vastastikkuse põhimõttel. Selleks et jätkata tööjõu liikuvust takistavate asjaolude kõrvaldamist ja ühtlustada veelgi Euroopas kutsekvalifikatsioone reguleerivaid õigusraamistikke, võib kõigi liidu veeteede puhul tunnustada ka kõiki kvalifikatsioonitunnistusi, teenistusraamatuid ja logiraamatuid, mille on andnud välja kolmas riik käesolevas direktiivis sätestatuga sarnaste nõuete alusel, sõltuvalt komisjoni hinnangust ja sellest, kas asjaomane kolmas riik tunnustab kooskõlas käesoleva direktiiviga väljaantud dokumente.

- (11) Tekimeeskonna liikmete suhtes, kes on vabastatud kohustusest omada kooskõlas käesoleva direktiiviga väljaantud liidu kvalifikatsioonitunnistust, ning käesoleva direktiiviga hõlmamata siseveelaevanduse kvalifikatsioonide suhtes kohaldatakse jätkuvalt direktiivi 2005/36/EÜ.
- (12) Liikmesriigid peaksid andma kvalifikatsioonitunnistused üksnes isikutele, kes on omandanud minimaalsel tasemel pädevuse, ületanud vanuse alampiiri, vastavad tervises seisundi miinimumnõuetele ja kellel on nõutav sõidukogemuse aeg, mida on vaja konkreetse kvalifikatsiooni omandamiseks.
- (13) Kvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise tagamiseks peaksid kvalifikatsioonitunnistused põhinema laevade ekspluatatsiooniks vajalikel pädevustel. Liikmesriigid peaksid tagama, et kvalifikatsioonitunnistuste saajatel oleks vastav minimaalne pädevus, mida on kontrollitud asjakohase hindamise käigus. Niisugused hindamised võivad toimuda administratiivse eksami vormis või heakskiidetud koolitusprogrammide raames, mida rakendatakse kooskõlas ühiste nõuetega, et tagada mitmesuguste kvalifikatsioonide puhul kõigis liikmesriikides võrreldav miinimumtasemel pädevus.
- (14) Tulenevalt ohutusega seotud vastutusest, mis kaasneb kipri kutsealal tegutsemisega, laeva juhtimisega radari abil ja veeldatud maagaasiga töötavate laevade punkerdamisega või selliste laevade juhtimisega, on kohustuslik kontrollida praktiliste eksamitega, kas nõutav pädevustase on tegelikult saavutatud. Pädevuse hindamise edasise hõlbustamise nimel võib need praktilised eksamid korraldada heakskiidetud simulaatorite abil.
- (15) Selleks et tagada koolitusprogrammide sisuline ja korralduslik vastavus ühistele miinimumnõuetele, on vaja nende programmide heakskiitmist. Niisugune vastavus võimaldab kõrvaldada kutsealal tööleasumist takistavad tarbetud asjaolud, hoides ära olukorra, kus isikud, kes on kutsekoolituse käigus juba omandanud vajalikud oskused, peavad sooritama tarbetud täiendavad eksamid. Heakskiidetud koolitusprogrammide olemasolu võib lisaks hõlbustada muudest sektoritest saadud eelneva kogemusega töötajate asumist siseveelaevanduse kutsealale, sest nad võivad kasutada sihtotstarbelisi koolitusprogramme, milles võetakse arvesse juba omandatud pädevusi.
- (16) Kiprite liikuvuse edasiseks hõlbustamiseks tuleks kõigil liikmesriikidel lubada võimaluse korral hinnata laevaliiklusega seotud konkreetsete ohtudega toimetulemiseks vajalikku pädevust kõigi liidu siseveeteede alade puhul, kus niisugused ohud on tuvastatud.
- (17) Sõidukogemuse aeg peaks olema tõendatud teenistusraamatu sissekannetega, mille on kinnitanud liikmesriik. Sellise tõendamise võimaldamiseks peaksid liikmesriigid väljastama teenistusraamatud ja logiraamatud ning tagama, et viimased annavad ülevaate laevadega tehtud reisidest. Kandidaadi tervises seisundit peaks tõendama tunnustatud arst.
- (18) Kui käesolevas direktiivis ettenähtud meetmetega kaasneb isikuandmete töötlemine, peab see toimuma kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusaktidega¹⁵.

¹⁵ Eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr XXX/2016 (number lisatakse pärast ametlikku vastuvõtmist) üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (viide ELT-le lisatakse pärast ametlikku vastuvõtmist) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute

- (19) Selleks et aidata kaasa kvalifikatsioonitunnistuste väljaandmise, uuendamise ja kehtetuks tunnistamise tõhusale haldamisele, peaksid liikmesriigid määrama käesoleva direktiivi rakendamiseks pädevad ametiasutused ja looma liidu kvalifikatsioonitunnistusi, teenistusraamatuid ja logiraamatuid käsitlevate andmete säilitamiseks registrid. Selleks et lihtsustada teabe vahetamist liikmesriikide vahel ja komisjoniga direktiivi rakendamise, jõustamise ja hindamise eesmärgil ning statistilistel kaalutlustel, ohutuse säilitamiseks ja laevaliikluse hõlbustamiseks, peaksid liikmesriigid saatma kõnealuse teabe, sealhulgas andmed kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute kohta, komisjoni hallatavasse andmebaasi.
- (20) Ametiasutused, sealhulgas kolmandate riikide asutused, mis annavad kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatuga sarnaste eeskirjadega välja kvalifikatsioonitunnistusi, teenistusraamatuid ja logiraamatuid, töötlevad isikuandmeid. Käesoleva direktiivi hindamise eesmärgil, statistilistel kaalutlustel, ohutuse säilitamiseks, laevaliikluse hõlbustamiseks ning direktiivi rakendamises ja jõustamises osalevate ametiasutuste vahelise teabevahetuse hõlbustamiseks peaks ka neil ametiasutustel ja vajaduse korral rahvusvahelistel organisatsioonidel, kes on asjaomased sarnased eeskirjad kehtestanud, olema juurdepääs komisjoni hallatavale andmebaasile. Selle juurdepääsu puhul tuleks aga lähtuda piisavast andmekaitsest, sealhulgas isikuandmete kaitsest.
- (21) Selleks et vähendada veelgi halduskoormust, jättes samas vähem võimalusi dokumentide võltsimiseks, peaks komisjon teise sammuna uurima pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmist võimalust võtta kasutusele teenistusraamatute ja logiraamatute elektrooniline versioon ning liidu kvalifikatsioonitunnistusi sisaldavad elektroonilised kutsekaardid. Nii toimides peaks komisjon võtma arvesse olemasolevat tehnoloogiat, mis on kasutusel muude transpordiliikide, eriti maanteevedude valdkonnas. Pärast mõju hindamist, mis hõlmab kulusid-tulusid ja põhiõigustele avalduvat toimet, eriti seoses isikuandmete kaitsega, peaks komisjon esitama vajaduse korral ettepaneku Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (22) Käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused võtta vastu otsused, millega kiidetakse heaks liikmesriikide kavandatavad meetmed nõuete jaoks, mis on seotud pädevusega tulla toime siseveeteede teatavatel aladel esinevate konkreetsete ohtudega.
- (23) Rakendamisvolitusi, mis on seotud liidu kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute näidiste vastuvõtmisega ning kolmandate riikide või liidu siseveeteedel liiklemist reguleerivate rahvusvaheliste lepingute alusel väljaantud samalaadsete dokumentide tunnustamise kehtestamist või peatamist käsitlevate otsuste vastuvõtmisega, tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹⁶.
- (24) Selleks et näha ette kvalifikatsioonide sertifitseerimise ühtlustatud miinimumnõuded ja hõlbustada teabevahetust liikmesriikide vahel ning käesoleva direktiivi komisjonipoolset rakendamist, järelevalvet ja hindamist, tuleks kooskõlas Euroopa

kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

¹⁶

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Liidu toimimise lepingu artikliga 290 delegeerida komisjonile volitused võtta vastu õigusakte, millega kehtestatakse pädevusnõuded, tervises seisundi nõuded, praktiliste eksamite nõuded, simulaatorite heakskiitmise nõuded ning nõuded, millega määratakse kindlaks liidu kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute, logiraamatute ja tunnustatud dokumentidega seotud põhiandmete koopiade hoidmiseks ettenähtud ning komisjoni hallatava andmebaasi omadused ja kasutustingimused. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohase konsulteerimise, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjakohaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

- (25) Üleminekumeetmetega tuleks käsitleda kasutatavate riiklike, sealhulgas Reini laevaliikluse keskkomisjoni väljaantud laevajuhtitunnistuste, kuid ka direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate muude tekimeeskonna liikmete kategooriate tunnistuste probleemi. Meetmetega tuleks võimaluste piires tagada varem antud õigused ja näha kvalifitseeritud laevapere liikmetele ette mõistlik aeg liidu kvalifikatsioonitunnistuse taotlemiseks. Seepärast tuleks meetmetega sätestada maksimaalselt kümneaastane ajavahemik, mille vältel võib asjaomaseid tunnistusi kasutada liidu veeteedel, kus need kehtisid enne ülevõtmisperioodi lõppu, ning tagada ühtsete ELi kriteeriumide alusel kõigi asjaomaste tunnistuste puhul uutele eeskirjadele ülemineamise süsteem.
- (26) CESNI, mis on avatud kõigist liikmesriikidest pärit ekspertidele, koostab siseveelaevanduse valdkonnas nõuded, sealhulgas kutsekvalifikatsioonide kohta. Komisjon võib võtta neid nõudeid arvesse, kui teda volitatakse vastavalt käesolevale direktiivile võtma vastu õigusakte.
- (27) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki kehtestada siseveelaevanduse valdkonna kutsekvalifikatsioonide tunnustamise ühine raamistik ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on eesmärki parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Asjaomases artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks.
- (28) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise avaldusega selgitavate dokumentide kohta¹⁷ kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatisele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (29) Seepärast tuleks tunnistada kehtetuks direktiivid 91/672/EMÜ ja 96/50/EÜ,

¹⁷ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

1. PEATÜKK

REGULEERIMISESE, MÕISTED JA KOHALDAMISALA

Artikkel 1 *Reguleerimise*

Käesolevas direktiivis sätestatakse tingimused ja menetlused nende isikute kvalifikatsioonide sertifitseerimiseks, kes osalevad liidu siseveeteedel toimuvaks kauba- ja reisijateveoks ettenähtud laevade eksploatatsioonis, ning nende kvalifikatsioonide tunnustamiseks liikmesriikides.

Artikkel 2 *Kohaldamisala*

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse liidu siseveeteedel sõitvate järgmiste laevade tekimeeskondade, veeldatud maagaasi kütusena kasutavate laevade punkerdamises osalevate isikute ja ohutusohvitseride suhtes:
 - (a) laevad, mille pikkus (L) on vähemalt 20 meetrit;
 - (b) laevad, mille pikkusest (L), laiusest (B) ja süvisest (T) tulenev maht on vähemalt 100 kuupmeetrit;
 - (c) puksiirid ja tõukurid, mis on ette nähtud
 - i) punktides a ja b viidatud laevade pukseerimiseks või tõukamiseks;
 - ii) ujumehhanismide pukseerimiseks või tõukamiseks;
 - iii) punktides a ja b viidatud laevade või ujumehhanismide pardas pukseerimiseks;
 - (d) reisilaevad;
 - (e) iseliikuvad ujumehhanismid.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata isikute suhtes, kes osalevad järgmiste laevade eksploatatsioonis:
 - (a) väikelaevad;
 - (b) parvlaevad, mis ei liigu iseseisvalt.

Artikkel 3 *Mõisted*

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „siseveetee” – laevatatav veeala, mis ei ole osa merest;
- (2) „laev” – siseveelaev või merelaev;
- (3) „reisilaev” – ühepäevareiside laev või kajutitega laev, mis on ehitatud ja varustatud nii, et see saab vedada rohkem kui 12 reisijat;

- (4) „väikelaev” – laev, mis pole reisilaev ja mis on mõeldud spordiks või vaba aja veetmiseks;
- (5) „liidu kvalifikatsioonitunnistus” – pädeva asutuse väljaantud tunnistus, mis tõendab, et isik vastab käesolevast direktiivist tulenevatele nõuetele;
- (6) „tekimeeskond” – isikud, kes osalevad liidu siseveeteedel sõitva laeva eksploatatsioonis, täites ülesandeid, mis on seotud navigatsiooni, lasti käitlemise, stauimise, hoolduse või remondiga, v.a isikud, kes on määratud tegelema üksnes mootorite, elektri- ja elektroonikaseadmete käitamisega;
- (7) „ohutusohvitser” – isik, kes on pädev võtma meetmeid reisilaeval tekkivates hädaolukordades;
- (8) „kipper” – tekimeeskonna liige, kes on kvalifitseeritud juhtima laeva liikmesriikide siseveeteedel ja kes vastutab laeva juhtimise ees;
- (9) „konkreetne oht” – turvaohht, mis tuleneb konkreetsetest veeliikluse tingimustest, mis nõuavad kipritelt juhtimistasandi üldiste pädevusnõuete raames eeldatust suuremaid pädevusi;
- (10) „pädevus” – tõestatud suutlikkus kasutada teadmisi ja oskusi, mida nõutakse siseveelaevade eksploatatsiooniks vajalike ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks kehtestatud nõuetega;
- (11) „juhtimistasand” – vastutustasand, mis on seotud kipri ülesannete täitmisega ning kõigi laeva eksploatatsiooniga seotud ülesannete nõuetekohase täitmise tagamisega;
- (12) „laevakaravan” – tõukekaravan, mis koosneb tõukurist ning vähemalt seitsmest pargasest;
- (13) „teenistusraamat” – isiklik register, kuhu on kantud laevapere liikme teenistuskäigu üksikasjad, eeskätt sõidukogemuse aeg ja läbitud reisid;
- (14) „logiraamat” – laevaga tehtud reiside ametlik register;
- (15) „sõidukogemuse aeg” – aeg, mille tekimeeskonna liikmed on veetnud siseveeteedel toimunud laevareiside vältel pardal ja mille on kinnitanud pädev asutus;
- (16) „aktiivne teenistusraamat või aktiivne logiraamat” – teenistusraamat või logiraamat, kuhu on võimalik andmeid registreerida;
- (17) „pädev asutus” – liikmesriigi määratud ametiasutus või organ, mis vastutab liidu kvalifikatsioonitunnistuste väljaandmise, eksamite korraldamise, muude dokumentide väljaandmise või teabe avaldamise eest ning vajalike otsuste tegemise eest;
- (18) „eksploatatsioonitasand” – vastutustasand, mis on seotud paadimehe, vanempaadimehe või roolimehe ametiülesannetega ning kontrolli säilitamisega kõigi tema määratud vastutusvaldkonda kuuluvate ülesannete täitmise üle kooskõlas nõuetekohase korraga ning juhtimistasandil tegutseva isiku juhtimisel.

2. PEATÜKK

LIIDU KVALIFIKATSIOONITUNNISTUSED

Artikkel 4

Tekimeeskonna liikmete kohustus kanda kaasas liidu kvalifikatsioonitunnistust

1. Liikmesriigid tagavad, et liidu siseveeteedel sõitvad tekimeeskonna liikmed kannavad kaasas kooskõlas artikliga 10 väljaantud tekimeeskonna liikmetele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistust või kooskõlas artikli 9 lõigetega 2 või 3 tunnustatud tunnistust.
2. Liikmesriik võib vabastada lõikes 1 sätestatud kohustusest kõik erikvalifikatsiooniga tekimeeskonna liikmed või laevapere liikmete rühmad, kes sõidavad üksnes siseriiklikel siseveeteedel, mis ei ole ühenduses teise liikmesriigi laevatatavate veeteede võrgustikuga. See liikmesriik võib anda välja tekimeeskonna liikmetele ettenähtud siseriiklikud kvalifikatsioonitunnistused käesolevas direktiivis sätestatud üldtingimustest erinevatel tingimustel. Siseriiklike kvalifikatsioonitunnistuste kehtivus piirdub siseriiklike siseveeteedega, mis ei ole ühenduses teise liikmesriigi laevatatavate veeteede võrgustikuga.
3. Erandina lõikest 1 kehtivad muude tekimeeskonna liikmete kui kiprite kvalifikatsioonitunnistused, mis on välja antud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/106/EÜ,¹⁸ siseveeteedel sõitvate merelaevade puhul.

Artikkel 5

Kohustus kanda kaasas eritoiminguteks ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistust

1. Liikmesriigid tagavad, et ohutusohvitserid ja veeldatud maagaasi kütusena kasutatavate laevade punkerdamises osalevad isikud kannavad kaasas kooskõlas artikliga 10 väljaantud liidu kvalifikatsioonitunnistust või kooskõlas artikli 9 lõigetega 2 või 3 tunnustatud tunnistust.
2. Liikmesriik võib vabastada lõikes 1 sätestatud kohustusest kõik lõikes 1 nimetatud erikvalifikatsiooniga isikud või isikute rühmad, kes sõidavad üksnes siseriiklikel siseveeteedel, mis ei ole ühenduses teise liikmesriigi laevatatavate veeteede võrgustikuga. See liikmesriik võib anda välja siseriiklikud kvalifikatsioonitunnistused, mida on võimalik omandada käesolevas direktiivis sätestatud üldtingimustest erinevatel tingimustel. Siseriiklike kvalifikatsioonitunnistuste kehtivus piirdub siseriiklike siseveeteedega, mis ei ole ühenduses teise liikmesriigi laevatatavate veeteede võrgustikuga.
3. Erandina lõikest 1 kehtivad asjaomases lõikes viidatud isikute kvalifikatsioonitunnistused, mis on antud välja kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/106/EÜ, siseveeteedel sõitvate merelaevade puhul.

Artikkel 6

Kiprite kohustus omada erilube

Liikmesriigid tagavad, et kipritel on olemas kooskõlas artikliga 11 väljaantud eriload, kui nad

¹⁸

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/106/EÜ meremeeste väljaõppe miinimumtaseme kohta (ELT L 323, 3.12.2008, lk 33).

- (a) sõidavad artikli 7 kohastel merelaevadele laevatatavatel siseveeteedel;
- (b) sõidavad artikli 8 kohastel siseveeteede aladel, kus esineb konkreetseid ohte;
- (c) juhivad laeva radari abil;
- (d) juhivad laevu, mille kütusena kasutatakse veeldatud maagaasi;
- (e) juhivad laevakaravane.

Artikkel 7

Merelaevadele laevatatavate siseveeteede liigitamine

1. Liikmesriigid liigitavad oma territooriumil paikneva siseveete ala merelaevadele laevatatavaks siseveeteeks, kui täidetud on üks järgmistest kriteeriumidest:
 - (a) kohaldatakse rahvusvahelise laevakokkupõrgete vältimise eeskirja konventsiooni;
 - (b) poid ja märgid vastavad merendussüsteemile;
 - (c) vajalik on laevasõit maamärkide järgi või
 - (d) navigeerimiseks on vaja merevarustust, mille kasutamine nõuab eriteadmisi.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma territooriumil asuva konkreetse siseveete ala liigitamisest merelaevadele laevatatavaks siseveeteeks. Komisjonile esitatavale teatisele tuleb lisada nimetatud kriteeriumidele tuginev põhjendus. Komisjon avaldab loetelu merelaevadele laevatatavatest siseveeteedest, millest talle on teatatud.

Artikkel 8

Siseveeteede alad, kus esinevad konkreetset ohud

1. Kui see on laevaliiklusohutuse tagamiseks vajalik, võivad liikmesriigid teha kindlaks siseveeteede alad, kus esineb konkreetseid ohte, v.a artiklis 7 viidatud merelaevadele laevatatavad siseveeteed, kui sellised ohud on tingitud järgmistest asjaoludest:
 - (a) sageli muutuvad voolumustrid ja -kiirus;
 - (b) asjakohase siseveeteid hõlmavate faarvaatriteabeteenuste puudumine või siseveete hüdromorfoloogilisi omadusi hõlmavate sobivate kaartide puudumine;
 - (c) Euroopa siseveeteede koodeksis hõlmamata konkreetsete kohalike liikluseeskirjade olemasolu, mis on põhjendatud konkreetsete hüdromorfoloogiliste omaduste tõttu.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni meetmetest, mida nad kavatsevad võtta vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ja artiklile 18, lisades meetme aluseks oleva põhjenduse.
Liikmesriik ei võta meetet vastu teatamise kuupäevale järgneva kuue kuu jooksul.
3. Teatamisele järgneva kuue kuu jooksul avaldab komisjon rakendusotsuse, millega kiidetakse kavandatud meetmed heaks, kui need on kooskõlas käesoleva artikli ja artikliga 18, või millega vastupidisel juhul nõutakse liikmesriikidelt kavandatud meetme muutmist või vastu võtmata jätmist.
4. Meetmetest, mille liikmesriigid võtavad vastu kooskõlas käesoleva artikliga, teatatakse komisjonile.
Komisjon avaldab liikmesriikide vastuvõetud meetmed koos lõikes 2 viidatud põhjendusega.

5. Kui lõikes 1 viidatud siseveeteede alad paiknevad kahe või enama liikmesriigi piiril, konsulteerivad asjaomased liikmesriigid teineteisega ja teavitavad sellest ühiselt komisjoni.

Artikkel 9
Tunnustamine

1. Kõik artiklites 4 ja 5 viidatud liidu kvalifikatsioonitunnistused ning artiklis 16 viidatud teenistusraamatud ja logiraamatud, mille pädevad asutused on andnud välja kooskõlas käesoleva direktiiviga, kehtivad kõigil liidu siseveeteedel.

2. Kõik kvalifikatsioonitunnistused, teenistusraamatud ja logiraamatud, mis on antud välja kooskõlas Reini jõel tegutsevate laevameeskondade töökorraldust käsitlevate eeskirjadega Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni alusel, milles on kehtestatud käesolevas direktiivis sätestatuga sarnased nõuded, kehtivad kõigil liidu siseveeteedel.

Kui niisugused tunnistused, teenistusraamatud ja logiraamatud on väljastanud kolmas riik, kehtivad need liidu siseveeteedel üksnes juhul, kui asjaomane kolmas riik tunnustab oma jurisdiktsioonis vastavalt käesolevale direktiivile välja antud liidu dokumente.

3. Ilma et see piiraks lõiget 2, kehtivad kõigil liidu veeteedel käesoleva artikli lõigetes 4 ja 5 sätestatud menetlusi ja tingimusi kohaldades kõik kvalifikatsioonitunnistused, teenistusraamatud ja logiraamatud, mis on antud välja kooskõlas kolmanda riigi siseriiklike eeskirjadega, kus on ette nähtud käesolevas direktiivis sätestatuga sarnased nõuded.

4. Kõik kolmandad riigid võivad esitada komisjonile oma ametiasutuste väljastatud tunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute tunnustamise taotluse. Taotlusele tuleb lisada kogu teave, mis on vajalik selleks, et teha kindlaks, kas nende dokumentide väljaandmisel kohaldatakse samasuguseid nõudeid, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis.

5. Lõikes 4 viidatud taotluse laekumisel hindab komisjon sertifitseerimissüsteeme kolmandas riigis, mille kohta esitati tunnustamise taotlus, et teha kindlaks, kas nende dokumentide väljaandmisel kohaldatakse samasuguseid nõudeid, nagu on sätestatud käesolevas direktiivis.

Kui see nõue on täidetud, võtab komisjon vastu rakendusakti asjaomase kolmanda riigi väljaantud tunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute tunnustamise kohta liidus, tingimusel et see kolmas riik tunnustab oma jurisdiktsioonis vastavalt käesolevale direktiivile väljaantud liidu dokumente.

Rakendusakti vastuvõtmisel täpsustab komisjon, milliste käesoleva artikli lõikes 4 nimetatud dokumentide kohta tunnustamine kehtib.

Rakendusaktid võetakse vastu artikli 29 lõikes 2 viidatud nõuandemenetluse kohaselt.

6. Kui komisjon otsustab, et lõigetes 2 või 4 viidatud nõuded ei ole enam täidetud, võtab ta vastu rakendusakti, millega peatatakse kooskõlas nende nõuetega välja antud kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute kehtivus kõigil liidu veeteedel.

Komisjon võib peatamise igal ajal lõpetada, kui kohaldatud nõuetega seoses tuvastatud puudused on kõrvaldatud.

7. Komisjon avaldab lõikes 3 viidatud kolmandate riikide loetelu ja dokumendid, mida tunnustatakse kehtivana kõigil liidu siseveeteedel.

3. PEATÜKK

KUTSEKVALIFIKATSIOONIDE SERTIFITSEERIMINE

I jagu

Liidu kvalifikatsioonitunnistuste ja erilubade väljaandmise menetlus

Artikkel 10

Liidu kvalifikatsioonitunnistuste väljaandmine ja kehtivus

1. Liikmesriigid tagavad, et tekimeeskonna liikmetele ja eritoiminguteks ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuste taotlejad esitavad rahuldavad dokumentaalsed tõendid
 - (a) oma isiku kohta;
 - (b) I lisas esitatud ja taotletavale kvalifikatsioonile vastava vanuse, pädevuse, haldusvastavuse ja sõidukogemuse aja miinimumnõuete täitmise kohta;
 - (c) artikliga 21 ettenähtud tervises seisundi nõuetele vastamise kohta.
2. Liikmesriigid kontrollivad esitatud dokumentide autentsust ja kehtivust.
3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse liidu kvalifikatsioonitunnistuste näidised. Rakendusaktid võetakse vastu artikli 30 lõikes 2 viidatud nõuandemenetluse kohaselt. Neid rakendusakte vastu võttes võib komisjon viidata rahvusvahelise organi kehtestatud nõuetele.
4. Tekimeeskonna liikmetele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuse kehtivus piirdub artikli 21 kohaselt nõutava tervisekontrolli järgmise kuupäevaga.
5. Ilma et see piiraks lõikes 4 viidatud piirangut, kehtivad kipritele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistused maksimaalselt kümme aastat.
6. Eritoiminguteks ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistused kehtivad maksimaalselt viis aastat.

Artikkel 11

Kipritele erilubade väljastamine

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklis 6 viidatud erilubade taotlejad, v.a artikli 6 punktis b ettenähtud loa puhul, esitavad rahuldavad dokumentaalsed tõendid
 - (a) oma isiku kohta;
 - (b) I lisas esitatud ja taotletavale eriloale vastava vanuse, pädevuse, haldusvastavuse ja sõidukogemuse aja miinimumnõuete täitmise kohta.
2. Erilubade jaoks, mis on vastavalt artikli 6 punktile b ette nähtud sõitmiseks siseveeteede aladel, kus esineb konkreetseid ohte, esitavad taotlejad artikli 18 lõikes 2 viidatud liikmesriikide pädevatele asutustele rahuldavad dokumentaalsed tõendid

- (a) oma isiku kohta;
 - (b) selle kohta, et nad vastavad kooskõlas artikliga 18 kehtestatud pädevusnõuetele, mis on ette nähtud konkreetse alaga seotud konkreetsete ohtude puhul, mille jaoks luba on vaja;
 - (c) kipritele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuse või artikli 9 lõigete 2 ja 3 kohaselt tunnustatud tunnistuse olemasolu kohta või käesoleva direktiiviga sätestatud kipritele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuste miinimumnõuete täitmise kohta.
3. Liikmesriigid kontrollivad esitatud dokumentide autentsust ja kehtivust.
 4. Kipritele liidu kvalifikatsioonitunnistusi välja andev pädev asutus märgib tunnistusele kõik vastavalt artiklile 6 väljastatud eriload kooskõlas artikli 10 lõikes 3 viidatud näidisega.
 5. Erandina lõikest 4 antakse artikli 6 punktis d viidatud eriluba välja konkreetse liidu kvalifikatsioonitunnistusena kooskõlas artikli 10 lõikes 3 viidatud näidisega.

Artikkel 12

Liidu kvalifikatsioonitunnistuste uuendamine

Liidu kvalifikatsioonitunnistuse kehtivuse lõppemisel uuendavad liikmesriigid taotluse korral tunnistust, tingimusel et

- (a) laevapere liikmetele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuse puhul esitatakse artikli 10 lõike 1 punktides a ja c viidatud rahuldavad dokumentaalsed tõendid;
- (b) eritoiminguteks ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuste puhul esitatakse artikli 10 lõike 1 punktides a ja b viidatud rahuldavad dokumentaalsed tõendid.

Artikkel 13

Liidu kvalifikatsioonitunnistuste või erilubade kehtetuks tunnistamine

Kui ilmneb märke sellest, et kvalifikatsioonitunnistuste või erilubade nõuded ei ole enam täidetud, korraldavad liikmesriigid kõik vajalikud hindamised ja tunnistavad vajaduse korral need tunnistused kehtetuks.

II jagu

Pädevused

Artikkel 14

Pädevusnõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 4, 5 ja 6 viidatud isikutel on vajalikud pädevused laeva ohutuks ekspluatatsiooniks, nagu on sätestatud artiklis 15.
2. Erandina lõikest 1 toimub artikli 6 punktis b viidatud konkreetsete ohtudega seotud pädevuse hindamine kooskõlas artikliga 18.

Artikkel 15

Pädevuste hindamine

1. Komisjonil on õigus võtta vastavalt artiklile 29 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada kooskõlas II lisas sätestatud põhinõuetega pädevuste ning vastavate teadmiste ja oskuste nõuded.

2. Artiklites 4, 5 ja 6 viidatud dokumente taotlevad isikud peavad tõendama lõikes 1 viidatud pädevusnõuete täitmist, sooritades eksami, mis korraldatakse
 - (a) haldusasutuse vastutusel kooskõlas artikliga 16 või
 - (b) kooskõlas artikliga 17 heakskiidetud koolitusprogrammi raames.
3. Pädevusnõuete täitmise tõendamine hõlmab praktilist eksamit eesmärgiga omandada
 - (a) kipritele väljastatav liidu kvalifikatsioonitunnistus;
 - (b) eriluba laeva juhtimiseks radari abil, millele on viidatud artikli 6 punktis c;
 - (c) liidu kvalifikatsioonitunnistus, mis on ette nähtud veeldatud gaasi kütusena kasutamise tegevatele ekspertidele.

Punktides a ja b viidatud dokumentide omandamiseks võivad praktilised eksamid toimuda laeva pardal või artikli 19 kohaselt simulaatoril. Punkti c korral võivad praktilised eksamid toimuda laeva pardal või kaldal asuval asjakohasel rajatisel.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada lõikes 3 viidatud praktiliste eksamite nõuded, milles täpsustatakse praktiliste eksamite käigus kontrollitavad konkreetsed pädevused ja tingimused, ning miinimumnõuded laevade kohta, kus praktilisi eksameid võib sooritada.

Artikkel 16

Haldusasutuse vastutusel toimuv eksam

Liikmesriigid tagavad, et artikli 15 lõike 2 punktis a viidatud eksamid korraldatakse nende vastutusel. Nad tagavad, et nimetatud eksamid viivad läbi eksamineerijad, kes on kvalifitseeritud hindama artikli 15 lõikes 1 viidatud pädevusi ning vastavaid teadmisi ja oskusi.

Artikkel 17

Koolitusprogrammide heakskiitmine

1. Koolitusprogrammid, mille läbimisel antakse artikli 15 lõikes 1 viidatud pädevusnõuete täitmist tõendavad diplomid või tunnistused, peavad heaks kiitma nende liikmesriikide pädevad asutused, kelle territooriumil paikneb asjakohane haridus- või koolitusasutus.
2. Liikmesriigid võivad kiita lõikes 1 viidatud koolitusprogrammid heaks üksnes juhul, kui
 - (a) koolituse eesmärgid, õppekavade sisu, meetodid, esitusviis, menetlused ja õppematerjalid on nõuetekohaselt dokumenteeritud ja võimaldavad taotlejatel täita artikli 15 lõikes 1 viidatud pädevusnõuded;
 - (b) asjakohaste pädevuste hindamise programme juhivad kvalifitseeritud isikud, kellel on koolitusprogrammist põhjalikud teadmised;
 - (c) artikli 15 lõikes 1 viidatud pädevusnõuete täitmist tõendava eksami viivad läbi kvalifitseeritud eksamineerijad.
3. Liikmesriigid edastavad heakskiidetud koolitusprogrammide loetelu komisjonile, kes avaldab selle teabe. Loetelus tuleb märkida koolitusprogrammi nimi, antavate diplomite või tunnistuste nimetused, diplomeid või tunnistusi andev organ, heakskiidu jõustumise aasta ning asjakohane kvalifikatsioon ja kõik eriload, mille kasutamiseks annab diplom või tunnistus õiguse.

Artikkel 18
Konkreetsete ohtudega seotud pädevuste hindamine

1. Liikmesriigid, kes teevad kindlaks siseveeteede alad, kus esineb konkreetseid ohte artikli 8 lõike 1 tähenduses, määravad kindlaks neil aladel navigeerivatelt kipritelt nõutava täiendava pädevuse ja niisuguste nõuete täitmise tõendamise vahendid.
Need vahendid võivad hõlmata piiratud arvu reise, mida asjaomasel alal võib teha, simulaatoril toimuvat eksamit, valikvastustega eksamit või nende kombinatsiooni.
Käesolevat lõiget kohaldades peavad liikmesriigid kohaldama objektiivseid, läbipaistvaid, mittediskrimineerivaid ja proportsionaalseid kriteeriume.
2. Need liikmesriigid kehtestavad menetlused, millega hinnata taotlejate pädevust seoses konkreetsete ohtudega, ning muudavad üldsusele kättesaadavaks vahendid, mille abil muuta konkreetsete ohtudega seotud pädevuse omandamine liidu kvalifikatsioonitunnistusega kiprite jaoks lihtsamaks.
3. Iga liikmesriik võib hinnata taotlejate pädevust seoses muus liikmesriigis paiknevatel aladel esinevate konkreetsete ohtudega, võttes aluseks vastavalt lõikele 1 kehtestatud nõuded. Taotluse korral ja valikvastustega või simulaatorite abil toimuvate eksamite korral varustavad lõikes 1 viidatud liikmesriigid muid liikmesriike hindamist võimaldavate kättesaadavate vahenditega.

Artikkel 19
Simulaatorite kasutamine

1. Pädevuste hindamiseks kasutatavad simulaatorid peavad olema liikmesriikide poolt heaks kiidetud. See heakskiit antakse taotluse korral, kui on tõendatud, et seade vastab lõikes 2 viidatud delegeeritud õigusaktidega simulaatoritele ettenähtud nõuetele. Heakskiidu andmisel täpsustatakse, millist konkreetset pädevust on simulaatoriga lubatud hinnata.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada simulaatorite heakskiitmise nõuded, milles täpsustatakse sellega seotud funktsionaalsed ja tehnilised miinimumnõuded ning haldusmenetlused, eesmärgiga tagada, et pädevuste hindamiseks kasutatavad simulaatorid on konstrueeritud viisil, mis võimaldab pädevuste kontrollimist, nagu on ette nähtud artikli 15 lõikes 3 viidatud praktiliste eksamite nõuete alusel.
3. Liikmesriigid esitavad heakskiidetud simulaatorite loetelu komisjonile, kes avaldab selle teabe.

III jagu
Sõidukogemuse aeg ja tervises seisund

Artikkel 20
Teenistusraamat ja logiraamat

1. Artikli 10 lõike 1 punktis b viidatud sõidukogemuse aeg ja artikli 18 lõikes 1 viidatud läbitavad reisid registreeritakse lõikes 5 viidatud teenistusraamatus või vastavalt artikli 9 lõikele 2 või 3 tunnustatud teenistusraamatus.
2. Tekimeeskonna liikme taotlusel kinnitavad liikmesriigid kipri esitatud andmed pärast vajalike dokumentaalsete tõendite, sealhulgas käesoleva artikli lõikes 4 viidatud logiraamatu autentsuse ja kehtivuse kontrollimist.

3. Sõidukogemuse aega ja läbitud reise käsitlevad andmed peavad kehtima 15 kuud, kuni liikmesriigid need kinnitavad. Kui kasutusele on võetud elektroonilised vahendid, sealhulgas elektroonilised teenistusraamatud ja elektroonilised logiraamatud, mis on seotud dokumentide autentsuse tagamiseks ettenähtud nõuetekohaste menetlustega, võib vastavaid andmeid lugeda kinnitatuks ilma lisamenetlusteta.

Sõidukogemuse aeg võib hõlmata kõikide liikmesriikide siseveeteid. Siseveeteede puhul, mis ei kulge täies ulatuses liidu territooriumil, võetakse arvesse kõigil neil vooluveekogudel või neist väljaspool asuvatel aladel kogunenud sõidukogemuse aega.

4. Liikmesriigid tagavad, et artikli 2 lõikes 1 viidatud laevadega tehtud reisid registreeritakse lõikes 5 viidatud logiraamatus või vastavalt artikli 9 lõigetele 2 või 3 tunnustatud logiraamatus.

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse teenistusraamatute ja logiraamatute näidised. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 viidatud nõuandemenetlusega, võttes arvesse käesoleva direktiivi rakendamiseks nõutavat teavet isikuandmete, isikute sõidukogemuse aja ja läbitud reise kohta. Näidiste vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse asjaolu, et logiraamatut kasutatakse ka nõukogu direktiivi 2014/112/EL¹⁹ rakendamiseks, et kontrollida mehitamishõudeid ja registreerida laevade läbitud reise, ning ta võib viidata rahvusvahelise organi kehtestatud nõuetele.

5. Liikmesriigid tagavad, et laevapere liikmetel on üks aktiivne teenistusraamat ja et laeval kasutatakse üht aktiivset logiraamatut.

Artikkel 21 *Terviseseisund*

1. Artikli 4 lõikes 1 ja artikli 5 lõikes 1 viidatud isikutel peab olema kehtiv tervisetõend, mille on väljastanud pädeva asutuse tunnustatud arst tervisekontrolli eduka läbimise alusel.

Liikmesriigid määravad kindlaks, millised arstid tohivad niisuguseid tervisetõendeid väljastada.

2. Tervisetõendid esitatakse pädevale asutusele

- (a) taotleja esmakordse liidu kvalifikatsioonitunnistuse väljaandmiseks;
- (b) kipritele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuste väljaandmiseks;
- (c) liidu kvalifikatsioonitunnistuse uuendamiseks, kui täidetud on käesoleva artikli lõike 3 tingimused.

Liidu kvalifikatsioonitunnistuse omandamise eesmärgil väljastatud tervisetõendi kuupäev ei tohi olla varasem kui kolm kuud enne liidu kvalifikatsioonitunnistuse taotluse kuupäeva.

¹⁹ Nõukogu 19. detsembri 2014. aasta direktiiv 2014/112/EL, millega rakendatakse Euroopa Siseveetranspordi Liidu (EBU), Euroopa Kiprite Liidu (ESO) ja Euroopa Transporditöötajate Föderatsiooni (ETF) vahel sõlmitud kokkulepe, milles käsitletakse tööaja korralduse teatavaid aspekte siseveetranspordi sektoris (ELT L 367, 23.12.2014, lk 86).

3. 60-aastaseks saamisel peab liidu kvalifikatsioonitunnistuse omanik kolme kuu jooksul ning seejärel igal viie aasta järel läbima edukalt tervisekontrolli. 70-aastaseks saamisel peab omanik tervisekontrolli edukalt läbima iga kahe aasta järel.
4. Tööandjatel, kipritel ja liikmesriikide ametiasutustel on kohustus nõuda, et tekimeeskonna liikmed annaksid tervisekontrollis teada, kui esineb objektiivseid märke sellest, et käesoleva artikli lõikes 6 viidatud tervisenõuded ei pruugi olla enam täidetud.
5. Kui tervises seisundit ei ole võimalik täielikult tõendada, võib nõuda, et rakendataks samaväärset laevaliiklusohutust tagavaid leevendavaid meetmeid või et kehtestataks piirangud. Sellisel juhul nimetatakse neid tervises seisundiga seotud leevendavaid meetmeid ja piiranguid vastavalt artikli 10 lõikes 3 viidatud näidisele liidu kvalifikatsioonitunnistuses.
6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 ning III lisas viidatud oluliste tervisenõuete alusel vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada tervisenõuded, milles täpsustatakse nõuded tervises seisundile, eriti arstide korraldatavatele kontrollidele, kriteeriumidele, millest nad peavad lähtuma töövõime määramisel, ning piirangute ja leevendavate meetmete loetelu.

4. PEATÜKK

HALDUSSÄTTED

Artikkel 22

Isikuandmete kaitse

1. Igasugune käesolevas direktiivis sätestatud isikuandmete töötlemine liikmesriikides peab toimuma kooskõlas isikuandmete kaitset käsitlevate ELi õigusaktidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr XXX/2016 (number lisatakse pärast ametlikku vastuvõtmist) üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)²⁰.
2. Käesolevas direktiivis sätestatud isikuandmete töötlemine Euroopa Komisjonis peab toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta²¹.
3. Isikuandmeid võib töödelda üksnes
 - (a) käesoleva direktiivi rakendamiseks, jõustamiseks ja hindamiseks;
 - (b) teabe vahetamiseks artiklis 23 viidatud andmebaasile juurdepääsu omavate ametiasutuste ja komisjoni vahel;
 - (c) statistika koostamiseks.

Niisugustest andmetest saadud anonüümseks muudetud teavet võib kasutada siseveetranspordi edendavate meetmete toetamiseks.

²⁰

(Viide ELT-le lisatakse pärast ametlikku vastuvõtmist.)

²¹

EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

4. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 4 ja 5 viidatud isikuid, kelle isikuandmeid, eeskätt terviseandmeid töödeldakse artikli 23 lõikes 1 viidatud registrites ja artikli 23 lõikes 2 viidatud andmebaasis, teavitatakse sellest eelnevalt. Nimetatud isikutele võimaldatakse juurdepääs nendega seotud andmetele ja antakse taotluse korral igal ajal nende andmete koopia.

Artikkel 23 *Registrid*

1. Kvalifikatsioonitunnistuste väljaandmise, uuendamise ja kehtivuse tühistamise tõhusale haldamisele kaasaaitamiseks peavad liikmesriigid registreid kõigi liidu kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute kohta, mis on antud välja nende järelevalve all kooskõlas käesoleva direktiiviga, ning vajaduse korral vastavalt artikli 9 lõikele 2 tunnustatud dokumentide kohta, mis on välja antud, uuendatud, aegunud, peatatud, mille kehtivus on tühistatud või mille kadumisest, vargusest või hävitamisest on teatatud.

Liidu kvalifikatsioonitunnistuste puhul sisaldavad registrid liidu kvalifikatsioonitunnistustel märgitud andmeid ja väljaandvat ametiasutust.

Teenistusraamatute puhul sisaldavad registrid omaniku identifitseerimisnumbrit, teenistusraamatu identifitseerimisnumbrit, omaniku nime, väljaandmise kuupäeva ja väljaandvat ametiasutust.

Logiraamatute puhul sisaldavad registrid laeva nime, Euroopa identifitseerimisnumbrit, Euroopa ühtset laeva identifitseerimisnumbrit, logiraamatu identifitseerimisnumbrit, väljaandmise kuupäeva ja väljaandvat ametiasutust.

Liikmesriikide vahelise teabevahetuse edasiseks hõlbustamiseks antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada registrites sisalduvat teavet teenistusraamatute ja logiraamatute kohta muu teabega, mida nõutakse vastavalt artikli 20 lõikele 5 vastuvõetud teenistusraamatute ja logiraamatute näidistes.

2. Käesoleva direktiivi rakendamiseks, jõustamiseks ja hindamiseks, ohutuse säilitamiseks, laevaliikluse hõlbustamiseks ning statistilistel kaalutlustel ja selleks, et lihtsustada käesolevat direktiivi rakendavate ametiasutuste vahelist teabevahetust, registreerivad liikmesriigid usaldusväärselt ja viivitamata komisjoni hallatavas andmebaasis lõikes 1 viidatud teabe kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute kohta.

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte nõuete kohta, millega kehtestatakse kõnealuse andmebaasi omadused ja kasutustingimused, eeskätt selleks, et määrata kindlaks

- (a) juhised andmete andmebaasi kandmise kohta;
- (b) kasutajate juurdepääsuõigused, mis on vajaduse korral eristatud vastavalt kasutajatüübile, juurdepääsutüübile ja andmete kasutamise eesmärgile;
- (c) lõike 3 kohane andmete säilitamise maksimaalne aeg, mis on vajaduse korral eristatud vastavalt dokumenditüübile;
- (d) juhised andmebaasi toimimise kohta ja selle koostoime kohta lõikes 1 viidatud registritega.

3. Lõikes 1 viidatud registritesse ja lõikes 2 viidatud andmebaasi kantud isikuandmeid ei säilitata kauem, kui on vajalik nende eesmärkide täitmiseks, milleks andmeid

vastavalt käesolevale direktiivile koguti või milleks neid edasi töödeldakse. Kui teavet enam nende eesmärkide täitmiseks ei vajata, tuleb need isikuandmed hävitada.

4. Komisjon võib muuta andmebaasi juurdepääsetavaks kolmanda riigi ametiasutusele või rahvusvahelisele organisatsioonile, kui see on vajalik lõikes 2 viidatud eesmärkide täitmiseks, tingimusel et täidetud on määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 9 nõuded, ja üksnes iga üksikjuhtumi puhul eraldi. Komisjon tagab, et kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon ei edasta andmeid muule kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, välja arvatud komisjoni selgesõnalise kirjaliku loa ja komisjoni kehtestatud tingimuste täitmise korral.

Artikkel 24 *Pädevad asutused*

1. Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes
 - (a) korraldavad ja jälgivad artiklis 16 viidatud eksameid;
 - (b) kiidavad heaks artiklis 17 viidatud koolitusprogrammid;
 - (c) annavad välja artiklites 4, 5 ja 6 viidatud tunnistusi ja erilubasid ning artiklis 20 viidatud teenistusraamatuid ja logiraamatuid;
 - (d) haldavad artiklis 23 viidatud registreid;
 - (e) tuvastavad artiklis 27 viidatud pettuseid ja muud õigusvastast tegevust ning võitlevad nende vastu.
2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist käesoleva artikli lõikes 1 viidatud pädevatest asutustest, mis asuvad nende territooriumil. Komisjon avalikustab selle teabe.

Artikkel 25 *Järelevalve*

Liikmesriigid tagavad, et

- (a) neile alluvate valitsusasutuste või valitsusväliste asutuste kogu tegevust, mis on seotud koolituse, pädevuse hindamise, liidu kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute väljaandmise ja ajakohastamisega, kontrollitakse pidevalt kvaliteedisüsteemi abil, et tagada käesolevas direktiivis ettenähtud eesmärkide saavutamine;
- (b) koolituse eesmärgid ning nendega seotud saavutatavad pädevusnõuded on selgelt määratletud ning vastavalt käesolevale direktiivile hinnatavate ja kontrollitavate teadmiste ja oskuste tase on kindaks määratud;
- (c) kvaliteedinõuete kohaldamisalad hõlmavad liidu kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute väljaandmist, uuendamist, asendamist ja nende kehtivuse tühistamist, kõiki kursusi ja programme, iga liikmesriigi poolt või selle järelevalve all korraldatavaid eksameid ja hindamisi ning instruktorite ja eksamineerijate nõutavat kvalifikatsiooni ja kogemusi, võttes arvesse kindlaks määratud eesmärkide saavutamiseks kehtestatud meetmeid, süsteeme, kontrolli ja sisejärelevalvet kvaliteedi tagamiseks.

Artikkel 26

Hindamine

1. Liikmesriigid tagavad, et sõltumatud organid hindavad pädevuse omandamist ja hindamistegevust ning liidu kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute ja logiraamatute haldamist vähemalt iga viie aasta tagant.
2. Nende sõltumatute hindamiste tulemused dokumenteeritakse nõuetekohaselt ja esitatakse asjaomastele pädevatele asutustele. Vajaduse korral võtavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, et kõrvaldada kõik sõltumatu hindamise käigus ilmnenud vajakajäämised.

Artikkel 27

Pettuste ja muu õigusvastase tegevuse ennetamine

1. Liikmesriigid võtavad ja jõustavad asjakohaseid meetmeid, et ennetada pettust ja muud õigusvastast tegevust seoses käesoleva direktiiviga ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuste, teenistusraamatute, logiraamatute, tervisetõendite ja registritega.
2. Liikmesriigid vahetavad muude liikmesriikide pädevate asutustega teavet laeva ekspluatatsioonis osalevatele isikutele tunnistuste andmise kohta.

Artikkel 28

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende karistuseeskirjade rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt [*direktiivi ülevõtmise kuupäev*] ning samuti teatavad nad komisjonile viivitamatult sätete igast järgnevast muudatusest.

5. PEATÜKK

LÖPPSÄTTED

Artikkel 29

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 15 lõigetes 1 ja 4, artiklites 19 ja 21 ning artikli 23 lõigetes 1 ja 2 viidatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates (*jõustumisest).
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib käesolevas artiklis viidatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea, kui komisjon on vastu võtnud delegeeritud õigusakti, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.
6. Kasutades artikli 15 lõigetes 1 ja 4, artiklites 19 ja 21 ning artikli 23 lõigetes 1 ja 2 viidatud delegeerimisvolitust, võib komisjon võtta vastu delegeeritud õigusakte, milles viidatakse rahvusvahelise organi kehtestatud nõuetele.
7. Komisjon võib määrata organi, kelle ülesandeks on käesolevas direktiivis sätestatud teadete vastuvõtmine ja teabe üldsusele avaldamine.

Artikkel 30

Komitee

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses. Viiteid komiteele, mis moodustatakse vastavalt käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatava direktiivi 91/672/EMÜ artiklile 7, käsitatakse viidetenä käesoleva direktiiviga moodustatud komiteele.
2. Käesolevale lõikele viitamise korral kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4. Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetluse teel, võib selle esimees teha otsuse lõpetada menetlus arvamuse esitamiseks kehtestatud aja jooksul tulemusele jõudmata.

Artikkel 31

Läbivaatamine

1. Komisjon hindab käesolevat direktiivi koos artiklites 8, 10, 20 ja 29 viidatud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktidega ning esitab hindamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt seitse aastat pärast artikli 33 lõikes 1 viidatud kuupäeva.
2. Hiljemalt [kaks aastat enne lõikes 1 märgitud kuupäeva] teeb iga liikmesriik komisjonile kättesaadavaks direktiivi rakendamise ja hindamise järelevalveks vajaliku teabe kooskõlas suunistega, mille koostamisel on komisjon teabe kogumise, vormingu ja sisu osas konsulteerinud liikmesriikidega.

Artikkel 32

Järkjärguline kohaldamine

1. Ühe aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest võtab komisjon järk-järgult vastu delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse
 - (a) artikliga 23 ettenähtud andmebaasi omaduste ja kasutustingimuste nõuded;
 - (b) artikli 15 lõikes 1 viidatud pädevusnõuded;
 - (c) artiklis 21 sätestatud tervises seisundi nõuded;
 - (d) artiklites 10 ja 20 sätestatud näidised;
 - (e) artikli 15 lõikes 3 sätestatud praktiliste eksamite nõuded;
 - (f) artiklis 19 sätestatud simulaatorite heakskiitmise nõuded.
2. Hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva artikli lõike 1 punktis a sätestatud andmebaasi parameetrite vastuvõtmist luuakse artikliga 23 ettenähtud andmebaas.

Artikkel 33
Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 96/50/EÜ ja 91/672/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates [kuupäev pärast ülevõtmisperioodi lõppemist].

Artikkel 34
Üleminekusätted

1. Kooskõlas direktiiviga 96/50/EÜ väljaantud laevajuhitunnistused ning nimetatud direktiivi artikli 1 lõikes 5 viidatud Reinil sõidu load, mis on antud välja enne käesoleva direktiivi artiklis 35 viidatud ülevõtmisperioodi lõpule järgnevat kuupäeva, kehtivad liidu veeteedel, kus need kehtisid enne seda kuupäeva, maksimaalselt kümme aastat pärast nimetatud kuupäeva. Enne kehtivusaja lõppemist väljastab need dokumendid välja andnud liikmesriik niisuguste tunnistuste omanikest kipritele liidu kvalifikatsioonitunnistuse kooskõlas käesoleva direktiiviga ettenähtud näidisega või käesoleva direktiivi artikli 9 lõike 2 kohase tunnistuse, tingimusel et nad esitavad käesoleva direktiivi artikli 10 lõike 1 punktides a ja c viidatud rahuldavad dokumentaalsed tõendid ning
 - (a) et õigusaktiga, mille alusel nende tunnistus väljastati, nõutakse kõigil liidu veeteedel kehtiva laevajuhitunnistuse omandamise tingimusena vähemalt 720 päeva pikkust sõidukogemuse aega; või
 - (b) kui õigusaktiga, mille alusel nende tunnistus väljastati, nõutakse kõigil liidu veeteedel kehtiva laevajuhitunnistuse omandamise tingimusena vähem kui 720 päeva pikkust sõidukogemuse aega, esitab kipper teenistusraamatu abil tõendid sõidukogemuse aja kohta, mis vastab nende 720 päeva ja tunnistuse väljastamise aluseks oleva õigusaktiga nõutava kogemuse vahelisele erinevusele.
2. Andes kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 välja liidu kvalifikatsioonitunnistusi, tagavad liikmesriigid nii suurel määral kui võimalik varem antud õigused, eriti seoses artiklis 6 viidatud erilubadega.
3. Muud laevapere liikmed kui kiprid, kellel on kvalifikatsioonitunnistus, mille liikmeriik on väljastanud enne käesoleva direktiivi artiklis 35 viidatud ülevõtmisperioodi lõpule järgnevat kuupäeva, või kellel on ühes või mitmes liikmesriigis tunnustatud kvalifikatsioon, võivad jätkuvalt kasutada seda tunnistust või kvalifikatsiooni maksimaalselt kümme aastat pärast nimetatud kuupäeva. Asjaomasel ajavahemikul võivad muud laevapere liikmed kui kiprid tugineda jätkuvalt direktiivile 2005/36/EÜ, et muude liikmesriikide ametiasutused tunnustaksid nende kvalifikatsiooni. Enne selle perioodi lõppemist võivad nad taotleda liidu kvalifikatsioonitunnistust või artikli 9 lõike 2 kohast tunnistust niisuguseid tunnistusi väljastavalt pädevalt asutuselt, tingimusel et nad esitavad käesoleva direktiivi artikli 10 lõike 1 punktides a ja c viidatud rahuldavad tõendid ning esitavad teenistusraamatu abil tõendid järgmise sõidukogemuse aja kohta:
 - (a) paadimehele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuse puhul: 540 päeva pikkune sõidukogemuse aeg, sh vähemalt 180 päeva siseveelaevanduses;
 - (b) vanempaadimehele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuse puhul: 900 päeva pikkune sõidukogemuse aeg, sh vähemalt 540 päeva siseveelaevanduses;

(c) roolimehele ettenähtud liidu kvalifikatsioonitunnistuse puhul: 1080 päeva pikkune sõidukogemuse aeg, sh vähemalt 720 päeva siseveelaevanduses.

4. Teenistusraamatud ja logiraamatud, mis on välja antud enne käesoleva direktiivi artiklis 35 viidatud ülevõtmisperioodi lõpule järgnevat kuupäeva kooskõlas muude kui käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjadega, jäävad aktiivseks maksimaalselt kümneks aastaks pärast artiklis 35 viidatud ülevõtmisperioodi lõpule järgnevat kuupäeva.

Artikkel 35
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [kolme aasta möödudes käesoleva direktiivi jõustumisest]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 36
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 37
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja